

Інфармацыйная культурна-грамадская газета Гарадоччыны

ГАСЦІНЕЦ

БЕЛАРУСКІЯ
ПАВУЧАННІ

Кашай больш
зробіш, чым сілай

№ 12 (328) ЖНІВЕНЬ 2022 ГОДА

ЦЭНТР УВАГІ

ЗАМЕСТ КАМЕНКІ БУДЗЕ ДАРОГА

3 сярэдзіны ліпеня па вуліцы Інтэрнацыянальная замест гістарычнай каменкі будуець новую дарогу. Што на ёй зараз пасля двух тыдняў працы?

Каменка з'яўлялася мусіць адным з апошніх кавалкаў старога Гарадка, які напачатку XX стагоддзя быў найперш за ўсё габрэйскім мястэчкам. 13 ліпеня ў Гарадку быў пахаваны М.І. Крывічкін, кіраўнік мясцовай габрэйскай супольнасці. Менавіта

яго дзед Мендэл-Аўром — Шалом Янкелевіч Крывічкін на пачатку XX стагоддзя з напарнікамі рамантаваў каменку. Пра гэта ўзгадваў сам Марк Іосіфавіч Крывічкін у часопісу «Мішпоха»: <http://shtetle.com/Shtetls/gorodok/gorodok.html>.

А з 15 ліпеня камунальнікі пачалі працу па ліквідацыі каменкі і пераабсталяванню спуска да Гаражанкі з аварыйным мастом. Гэты спуск у народзе называюць «каменка».

Напрыканцы ліпеня, пасля двух тыдняў праца дарожнікаў, наведваў месца былой каменкі, паразмаўляў з пешаходамі і зрабіў некалькі фотаздымкаў на вуліцы Інтэрнацыянальнай.

Мясцовая ўлада на сваім рэсурсе паведамляла, што па просьбе аўтааматараў пачалася праца па паляпшэнню дарогі для вуліцы Інтэрнацыянальнай і да яе прылеглых вуліц.

Праз два тыдня працы дарожнікі вывезлі гістарычныя камяні з дарогі, якім мінімум больш стагадоў.

Падумалася, што гэтыя рэліквіі маглі бы набыць аматары даўніны або габрэі, якія наведваюць Гарадакабзіхстварыць каменную кампазіцыю на месцы гэта ці дзе яшчэ. Але, дзе цяпер гэтыя камяні і што з імі? Мо чакае той жа лёс, што і паламаныя мацэйвы ў 60-х гадах мінулага стагоддзя — легчы ў падмурак дома...

Сама ж дарога па Інтэрнацыянальнай ўжо засыпана пяском і машыны па ёй могуць рухацца, калі няма моцных

дажджоў. А па словах пешаходаў такіх дажджоў было ўжо два, што даводзілася давазіць пясок.

Тым не менш зверху дарожнікі ўстанаўліваюць бардзюр для тратуара — там, дзе раней былі бетонныя слупы.

Перад дарожнікамі стаіць адказная задача справіцца з узнорам — крыніца, якая прабіваецца на прыканцы спуска, каля дома № 2.

Як праекціроўшчыкі вырашалі гэта пытанне, а дарожнікі зробіць працу, то пабачым. Праўда, калі гэта будзе ніякай інфармацыі няма. Мне думаецца, што для будаўніцтва такога аб'екта мусіць быць пашпарт. Гэта адразу зняла б шматлікія пытанні...

Напрыканцы фота праезда праз аварыйны мост. Пабачыў, што тут каля маста, дзе няма праезда, магчыма на легкавіку праехаць. Разыкоўна, але калі хочацца, то магчыма. Мо гэта і правільна.

Калі ж адрамантуюць аварыйны мост? Пра гэта ў дзяржаўных СМІ не паведамляецца. Дакладней, казалі, што такія намеры ў мясцовай улады ёсць яшчэ летам ў 2021 годзе. Але, як звычайна, праблема ў фінансах. У раёна сродкаў няма, а ці дасць вобласць або сталіца — пытанне...

Леанід Гаравы

ЗНАЧНА БОЛЬШ НАВІНАЎ ПРА ГАРАДОК НА HARADOK.INFO

СЯЎБА

НИЗКИЕ ТЕМПЫ СЕВА

Городокский район имеет самые низкие темпы сева озимого рапса.

Под крестоцветные озимые запланировано 427,8 тысячи гектаров (423,3 тысячи — рапс, 4,5 тысячи — сурепица). Наиболее оптимальный срок сева озимого рапса — первая-вторая декада августа, на северо-востоке — первая половина месяца. Посев сортов и гибридов озимого рапса должны завершить в Могилевской и Витебской областях до 25 августа. Про это пишет в «Беларусь сегодня. СБ» Василий Гедройц, отмечая ситуацию в Городокском районе.

Чтобы лучше видеть промежуточные результаты, Минсельхозпродом разработан график сева по пятидневкам. 15 августа в целом по стране семена должны были лечь в почву на 139 тысячах гектаров.

На утро 16 августа только 100 тысяч гектаров рапса — около 72 процентов графика. Наверстать его трудно, ведь прибавка должна идти стремительно. Судите сами. 5 августа требовалось посеять

1,8 тысячи гектаров, 10-го — 18, 15-го — 139, 20-го — 260, 25-го — 380, 27-го — 413,6, а 29-го — завершить.

С опережением графика на 16 августа шла только Минщина. Остальные регионы серьезно отстали. Брестская область — план 18 тысяч (фактически 14,5), Витебская — 22,8 (15,4), Гомельская — 23,5 (10,1), Гродненская — 20,8 (10,2), Минская — 29,7 (35,7), Могилевская — 24,2 (15,0).

Витебской области с 15 по 20 августа, чтобы идти по графику, надо ежедневно сеять 3,8 тысячи гектаров, а для наверстывания упущенного и вовсе около 5 тысяч. Между тем здесь не выполняют даже минимум. Например, за 16 августа посеяно только 3,5 тысячи гектаров. В регионе весьма пестрая картина в этой сфере. Если в Чашникском районе семена легли в почву на 65 процентах площадей, Оршанском — 58, Витебском — 46, то в Глубокском — 13, Браславском — 12, а

Городокском — 5. Между тем Городокский район — это, образно говоря, белорусский полюс холода, где бывают самые низкие температуры. Заканчивать сев рапса здесь надо первыми, чтобы он окрепшим уходил в зимовку. А с такими темпами можно уже заранее прогнозировать срыв сроков сева. Если за 12 дней семена легли в почву на мизерной площади, как можно до 25 августа справиться с остальной?

Начальник управления по сельскому хозяйству и продовольствию Городокского райисполкома Сергей Ермакович пояснил: сев рапса начали еще не все хозяйства. Сдерживает неготовность техники. Только сейчас подвезли запчасти к сеялкам, а на ремонт надо время. Здесь собрали только по 9 центнеров рапса с гектара. При таких подходах и возможном севе после установленного срока результат в следующем году может быть еще ниже.

Полностью тут: www.sb.by

ИНФРАСТРУКТУРА

ЮБИЛЕЙ ВОЦОР

Павел Межуев рассказал про секрет успеха деятельности Витебского областного ЦОР по зимним видам спорта на Городокщине.

Основная задача Центра — подготовка спортивного резерва по биатлону, конькобежному спорту, лыжным гонкам, фигурному катанию, шорт-треку, фристайлу. Он был создан для наиболее полной реализации госпрограмм развития спорта в Республике Беларусь, в частности, зимних его видов, а также для подготовки сборных команд, спортивного резерва и спортсменов-инструкторов национальных команд и т. д. Созданная в Городке материально-техническая база как раз и способствует выполнению названных задач.

— Я пришёл сюда на работу в 2014 г., в год проведения «Дожинок». Для всех организаций это было очень напряжённое время, — поделился Павел Станиславович. — Помню, когда впервые увидел помещение нынешней гостиницы, очень удивился: ремонт в самом разгаре, вся мебель и инвентарь были выгружены в ФОКе. Но, вложив немало усилий, благодаря поддержке областного руководства мы

сегодня имеем крепкую базу.

Да, поначалу организовать слаженную работу было непросто. По сути, раньше район ул. Гагарина строился специально для работников птицефабрики, которая процветала и расширялась. Дома, гостиница (2002 года постройки), бассейн — всё для коллектива. Но со временем всё изменилось. Не будем вдаваться в исторические подробности, только отметим, что здание современной гостиницы долгое время простаивало, а в нынешнем бассейне в своё время даже хранили калийные удобрения, что заметно затруднило ремонтные и даже в некой степени восстановительные работы.

— Не за один год, но постепенно, мы смогли воплотить в жизнь все задумки и теперь работа налажена, — отметил собеседник. — В нашем районе есть возможность отдохнуть различным образом. Если гостей интересует именно отдых в классическом его понимании, (працяг на стар. 2)

ІНФРАСТРУКТУРА

(пачатак на стар. 1)
то они могут воспользоваться услугами, например, ТОК «Лосвидо». Мы же работаем со спортсменами и организуем их отдых, тренировки. По мере возможностей подстраиваемся под все запросы, как говорят.

Действительно, выбирая Городок в качестве места проведения выездных сборов, командных тренировок или проведения соревнований, никто из гостей не разочаруется. Здесь всё — в шаговой доступности, не нужно продумывать, как добираться от одного объекта до другого. Спортсмены заселяются в комфортабельные номера гостиницы, на первом этаже которой находится кафе. Для них по заранее оговорённому меню, трижды в день готовят опытные повара. Также буквально в 50 м — физкультурно-оздоровительный комплекс, на базе которого есть спортивный и тренажёрный залы, ледовый

каток 60×30 м, теннисный зал и, конечно же, бассейн на четыре дорожки. Размер чаши — 25×11 м, максимальная глубина — 2,2 м.

— Конечно, оборудованные спортзалы и бассейн — это хорошо, но таким могут похвастаться немало районов. Сердцем нашей базы является лыжероллерная трасса, расположенная в урочище «Воробьёвы горы», — сказал Павел Межуев. — Она соответствует всем республиканским стандартам и работает круглый год. Зимой нам уже традиционно доверяют принимать соревнования в рамках Кубка Белорусской Федерации биатлона, также мы рады видеть команды разного рода структур и ведомств, которые приезжают к нам, чтобы провести отраслевые соревнования.

Буквально на прошлой неделе, например, у нас были представители белорусской

таможни.

Из сказанного следует, что секрет успеха деятельности Витебского ЦОР по зимним видам спорта на Городокщине заключается в удачном расположении объектов и наличии уникальной лыжероллерной трассы. Деятельность Павла Станиславовича лично отмечена немалым количеством дипломов и благодарностей на уровне района, области и республики. Но, конечно, вклад каждого из более чем полусотни работников важен. Поддержание чистоты и порядка в подведомственных помещениях, готовка вкусной и полезной пищи, встреча и сопровождение гостей, общее руководство работой — всё это — пазлы, которые складывают общую картину успеха. Желаем процветания и развития коллективу ЦОР в будущем!

Юлия РУДЯКОВА.
www.garadvest.by

СПОРТ

ФУТБОЛЬНАЕ
ДЗІЦЯЧАЕ СВЯТА

Чацвёрты адкрыты дзіцячы футбольны турнір «Кубак Льва» завяршыўся ў Гарадку перамогай каманды з Віцебска. Табліца і пераможцы.

20 і 21 жніўня на гарадскім стадыёне адбылося свята дзіцячага футбола «Кубак Льва» на прызы старшыні Гарадоцкага райвыканкама з удзелам каманд Беларусі і Расіі. Бацькі разам з дзецьмі актыўна заўзелі за каманды. Арганізатары турніра: Гарадоцкі райвыканкам, сектар спорту і турызма, ДУ «РФСК «Гарадок», ДУ «ДЮСШ г. Гарадка» прадставілі шырокую

праграму футбольнага фэста.

Унядзелю адбыліся рашаючыя матчы сярод дзіцячых каманд для вызначэння пераможца і прызёраў турніра.

Усе свае матчы завяршыла перамогай віцебская каманда «Камсамолець», якая мела мусіць самую вялікую групу падтрымкі ад бацькоў.

Перавага над амаль усімі камандамі турніра была

відавочна і таму галоўны прыз турніра накіраваўся ў Віцебск.

Моцную групу падтрымкі мела наша каманда «Гарадок», дзе ёсць будучыя зоркі футбола. Але саступіла юным віцебчанам і згуляла адзін матч пароўну з калінінградскай камандай.

Толькі на трэцяе месца паднялася каманда з Шуміліна, якая мінулым годам была пераможцам. Паразы ёй нанеслі ў першы дзень каманды з Віцебску і Гарадка.

Добра гуляла каманда EL Classiko-1 з Калінінграда, якая трэці раз заняла чацвёртае месца. Менавіта яна магла звесці матч з «Камсамольцам» у нічыю, але не хапіла ўдачы гульцам і 0-1.

На урачыстым закрыцці турніра лепшыя гульцы і каманды атрымалі прызы ад імя старшыні Гарадоцкага райвыканкама, якія ўручала намеснік старшыні Здольніківа М.А.

Напрыканцы свята для удзельнікаў футбольнага турніра гарадоцкія ратавальнікі арганізавалі на стадыёне ахаладжальны фантан з вясёлкай.

Футбольнае дзіцячае свята атрымалася!

Леанід Гаравы

КУБОК ЗАВОЕВАЛИ
ОРГАНИЗАТОРЫ

Юбилейный «Кубок Хмеля» в Городке завоевали организаторы турнира.

В двухдневном празднике футбола на городокском стадионе проигравших не было. Все кто хотел, могли насладиться футбольными матчами и атмосферой праздника. А инициаторы турнира этому качественно содействовали...

6-7 августа в Городке состоялся юбилейный 10-й турнир по мини — футболу «Кубок Хмеля», который собрал 24 команды из России и Беларуси.

Победителем соревнований стала команда ФК «Хмель» из Витебска.

Церемония награждения 10 Юбилейного «Кубка Хмеля 2022» в Городке

1 место ФК Хмель

2 место ФК Юркас

3 Место ФК ВитИнструмент

Также организаторы турнира вручили многочисленные призы для игроков и зрителей. Па традиции ФК «Хмель» яны былі аформлены на роднай мове.

В первый день вечером состоялся также турнир по бирпонгу — лучшее попадание в стакан с пивом мячиком для пинг-понга.

Турнир по мини-футболу — проект руководителя витебской команды «Хмель» Александра Минина.

Наша команда «Городокские львы» выступила достойно: дошла до 1/4 финала и в борьбе завоевала 5 место среди 24 команд.

На юбилейном турнире «Кубок Хмеля» организаторы не афишируют голевые результаты матчей среди команд, отмечая, что главное — праздник футбола и радость общения футболистов и зрителей.

Больше фото тут: vk.com/khmelcup2022

Леанід Гаравы

КРЫМІНАЛ

ПАКАРАННЕ ТРОХ
СЛУЖБОВЫХ АСОБ

Пракуратура Гарадоцкага раёна ў выяўным судовым пасяджэнні падтрымала дзяржаўнае абвінавачанне па крымінальнай справе ў дачыненні да 3 службовых асоб сельгаспрадпрыемства, якім інкрымінаваная службовая падробка. Пра гэта 18 жніўня на сайце Гарадоцкага райвыканкама у раздзеле «Пракуратура» піша старшы памочнік пракурора Н. А. Матлах.

Як устаноўлена падчас судовага следства, на прадпрыемстве АПК Гарадоцкага раёна службовыя асобы, займаючы розныя пасады, звязаныя з выкананнем арганізацыйна-распарадчых і адміністрацыйна-гаспадарчых абавязкаў, дзейнічаючы ў групе асоб па папярэдняй змове з ветэрынарнымі ўрачамі гэтага ж прадпрыемства з ліпеня 2020 года па лістапад 2021 уносілі загадзя ілжывыя звесткі і запісы ў афіцыйныя дакументы.

У выніку супрацьпраўных дзеянняў абвінавачаных за названы перыяд часу зменшаны паказчыкі падзёжу буйной рагатай жывёлы ў колькасці 68 галоў. Правапарушальнікі жадалі — пазбегнуць прыцягнення да матэрыяльнай і дысцыплінарнай адказнасці, скаваць нездавальняючую арганізацыю работ па захаванасці пагалоў буйной рагатай жывёлы. Адпаведна злачынцы сказілі рэальны стан спраў у гаспадарцы, стварыўшы бачнасць эфектыўнай работы падраздзялення

ў гэтым напрамку дзейнасці, дакладна ведаючы аб неаднаразовым падзяжы КРС.

З улікам прадстаўленых дзяржаўным абвінавачам доказаў суд Гарадоцкага раёна прыняў абвінавачанне прысуд. На падставе ч.1 арт.427 КК Рэспублікі Беларусь службовай асобе прадпрыемства прызначана пакаранне ў выглядзе абмежавання волі без накіравання ў папраўчую ўстанову адкрытага тыпу тэрмінам на 1 год 6 месяцаў, двум ветурачам — аналагічнае пакаранне тэрмінам на 1 год 3 месяцы.

Прыговор суда ў законную сілу не ўступіў, можа быць абскарджаны і апратэставаны ў апеляцыйным парадку.

Нагадаем, што ў Гарадоцкім раёне акрамя філіяла «Віраўлянскі» замежнага прыватнага канцэрна «Дзецкасельскі — Гарадок» з Расіі толькі два сельгаспрадпрыемства, дзе гэта магло здарыцца: СУП «Паўночны» аг. Пальмінка і КУСП імя Свердлава аг. Бычыха.

Л. Антонаў

ПАКАРАЛІ
НЕСАПРАЎДНАГА
КІРОЎЦУ

У судзе Гарадоцкага раёна пакаралі несапраўднага кіроўцу з фальшывымі правамі.

Малады чалавек з Гарадка не захацеў абцяжарваць сябе вучобай у аўташколе, таму купіў вадзіцельскае пасведчанне Расійскай Федэрацыі на сваё імя. Паколькі атрыманне пасылкі з заповітнымі правамі чакалася ў Віцебску, ён вырашыў не марнаваць час дарма і адначасна набыць у абласным цэнтры аўтамабіль, які спадабаўся. Абедзве здзелкі паспяхова адбыліся. Разгледзеўшы пасведчанне, мужчына застаўся задаволены яго якасцю і перавёў на рахунак прадаўца 17 тысяч расійскіх рублёў.

Праз некаторы час ён ужо імчаўся дадому на новай машыне. Не даехаў зусім няшмат, як яго спынілі супрацоўнікі ДАІ. Прад'яўлены вадзіцелем дакумент адразу ж выклікаў у іх сумненне ў сапраўднасці.

Па гэтым факце пачалася

праверка, у рамках якой вадзіцельскае пасведчанне было накіравана для правядзення тэхнічнай экспертызы дакументаў ва УГКСЭ па Віцебскай вобласці. Спецыялісты ўстанавілі, што яно выканана не прадпрыемствам, якое ажыццяўляе вытворчасць прадукцыі гэтага віду.

Падробканеадрозніваецца высокай якасцю: бланк раздрукаваны на каляровым прынтары і заламінаваны. Ахоўны элемент, які змяняе колер, зламаўнікі паспрабавалі імітаваць нанясеннем па-над ім выявай празрыстага рэчыва з дробнадысперснымі бліскучымі элементамі.

Па дадзеным факце была ўзбуджаная крымінальная справа. Суд Гарадоцкага раёна прызначыў мужчыну штраф у памеры 3200 рублёў.

Л. Антонаў

АДРАДЖЭННЕ

25 ЖНІЎНЯ 1991 ГОДА БЕЛАРУСЬ СТАЛА НЕЗАЛЕЖНАЙ

31 год таму Дэкларацыя аб суверэнітэце БССР набыла фактычна статус канстытуцыі, і гэта азначала абвешчэнне Беларуссю незалежнасці. Кратка тлумачым, што стала прычынаю і як гэта адбывалася.

Гарбачоў і «Перабудова»
3 прыходам да ўлады ў Савецкім саюзе Міхаіла Гарбачова, распачаліся працэсы дэмакратызацыі, пад назвай «перабудова», пачатыя ў канцы 1980-х гадоў. «Перабудовай» называлі агульны шэраг рэформаў і новай ідэалогіі савецкага партыйнага кіраўніцтва ў эканамічнай і

палітычнай структуры СССР. Гэтая ідэалагічная лінія партыі ў выніку прывяла да «параду незалежнасці» ўсіх савецкіх рэспублік з пачатку 1990 года. 27 ліпеня 1990 года Вярхоўным Саветам БССР была прынятая Дэкларацыя аб дзяржаўным суверэнітэце БССР. У адпаведнасці з ёй, прызнавалася вяршэнства

Канстытуцыі БССР і яе законаў. Напрыканцы лета 1991 года, з 18 па 21 жніўня, пачаўся путч у Маскве. Пераварот разгортваўся як спроба сябраў ГКЧП прадухіліць намеранае на 20 жніўня падпісанне дэлегацыямі РСФСР, Казахстана і Узбекістана саюзнай дамовы, якая б падвяла гістарычны знаменальнік пад СССР. Пераварот прывёў да канчатковай дыскрэдытацыі саюзных органаў улады і Камуністычнай партыі, не быў падтрыманы значнай колькасцю насельніцтва, у выніку праваліўся.

Беларускія камуністы хацелі адмаўчацца

Кіраўніцтва рэспублікі і ЦК Камуністычнай партыі Беларусі не выступілі з асуджэннем перавароту, заняўшы пазіцыі назіральнікаў. На сустрэчы з дэпутатамі — сябрамі парламенцкай апазіцыі — старшыня ВС БССР Мікалай Дземянцей у адказ на просьбу растлумачыць факт адхілення Гарбачова паведамліў, што ўсё было зроблена згодна закону.

У адказ на гэта кіраўнікі Беларускага Народнага

Фронту, Мінскі гарсавет, Беларуская сацыял-дэмакратычная Грамада, Аб'яднаная дэмакратычная партыя Беларусі, нацыянальна-дэмакратычная партыя Беларусі, Мінскі стачкам і шэраг іншых арганізацый прынялі пастанову, у якой назвалі падзеі 19 жніўня «антыканстытуцыйным захопам улады хунтай» і падтрымалі заклік Барыса Ельцына пачаць бестэрміновы страйк, пасля чаго пачаліся вострыя абмеркаванні прыняцця краінай незалежнасці.

24 жніўня актыў БНФ вывёў на плошчу Леніна дзясяткі тысяч чалавек, а ў залу, дзе праходзілі паседжанні Вярхоўнага Савета, быў унесены бел-чырвона-белы сцяг.

Тады ж старшыня ВС БССР Мікалай Дземянцей падаў у адстаўку, першым кіраўніком незалежнай Беларусі стаў Станіслаў Шушкевіч, які да гэтага займаў пасаду намесніка старшыні ВС.

25 жніўня Беларусь стала незалежнай

25 жніўня 1991 года Беларусь афіцыйна абвясціла сябе

незалежнай дзяржавай. На галасаванні па прыняцці дакумента, які абвешчае незалежнасць, падтрымалі гэтае рашэнне 253 дэпутаты з 265.

У гэты ж дзень Вярхоўны Савет прыняў пастанову «аб часовым прыпыненні дзейнасці КПБ КПСС на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь» і «аб дэпартызацыі органаў дзяржаўнай улады і кіравання Рэспублікі Беларусь».

Сесія ВС таксама прыняла пастанову «аб забеспячэнні палітычнай і эканамічнай самастойнасці Беларускай ССР». Ва ўласнасць Рэспублікі перайшлі ўсе прадпрыемствы, арганізацыі і ўстановы саюзнага падпарадкавання, размешчаныя на тэрыторыі рэспублікі.

19 верасня 1991 года Вярхоўны Савет прыняў Закон «Аб назве Беларускай ССР», у адпаведнасці з якім яна стала называцца «Рэспубліка Беларусь», а скарачана — «Беларусь». Дзяржаўнымі сімваламі Рэспублікі Беларусь былі абвешчаны герб «Пагоня» і «бел-чырвона-белы сцяг».

budzma.org

АЗБУКА ПАЛІТАЛОГІ

«ПАВАРОТ НА УСХОД» ЯК РЫМЕЙК АРДЫНСКІХ ЧАСОЎ

«Мы выходзім на прастор, а яны сыходзяць з гістарычнай сцэны раз і назаўсёды». Прыхільнікам гэтага геапалітычнага адкрыцця важна разумець, хто тут «мы», а хто «яны».

Гэта ёсць наш апошні і рашучы бой. Прабачце, наш — гэта чый? Вадзім Ялфімаў, палітолаг, кандыдат гістарычных навук, упэўнены, што гаворку варта весці пра калектывны Запад. І агрэсіўныя планы гэты пакуль яшчэ суб'ект сусветнай палітыкі мае ў дачыненні да Беларусі, Расіі і Кітая.

3 чаго б гэта раптам? Для двоечнікаў у пытаннях геапалітыкі прывяду цытату: «Калектывны Запад разумеў, што Беларусь, Расія і Кітай выходзяць на лідзіруючыя пазіцыі, у той час як ЗША і еўрапейскія дзяржавы адыходзяць на другі план. У гэтых умовах заходнія дзяржавы вырашылі развязаць санкцыйную барацьбу».

Усведамленне гэтага да цяпер ужо былых «партнёраў» прыйшло не адразу. Чаго-

чаго, а дурняў у межах калектывнага Захаду хапае. Артыст размоўнага жанру Міхаіл Задорнаў тройчы меў рацыю. Але нават да дурняў дайшло, што, «як толькі Беларусь і Расія пачалі развіваць сваю інтэграцыю пасля 2020 года і да нас сталі далучацца азіяцкія краіны», далейшае прамаруджванне стала падобным да смерці.

А куды падзецця, калі «мы выходзім на прастор, а яны сыходзяць з гістарычнай сцэны раз і назаўсёды»?

...Каб не расцякацца думкай па дрэве, працягую журналіста Паўла Пранікава: «Пачалося з прыезду каманды італьянцаў з Соф'яй Палеалог (і затым будаўніцтва Маскоўскага Крамля і стварэння артылерыі). З сярэдзіны XVII стагоддзя першыя заводы (порах, металы)

у Расіі засноўваюць галандцы. Ну і далей па накатанай.

СССР меў вельмі шчыльныя тэхналагічныя сувязі з Захадам (фактычна ўся перадавая савецкая прамысловасць была пабудаваная пры ўдзеле Захаду, у тым ліку выкарыстоўваючы нямецкія рэпарацыі і іх інжынерныя сілы пасля Вав)».

На думку журналіста, тое, што сёння горда называюць «паваротам на Усход», ёсць рымейк ардынскіх часоў, «калі ў Русі была мінімальна тэхналагічная сувязь з Захадам».

Нездарма ў крамлёўскай метадыцы, апублікаванай «Медузай», расійскім СМІ рэкамендуецца параўноўваць Уладзіміра Пуціна з Аляксандрам Неўскім. Гэты гістарычны персанаж па выніках шырокамаштабнага апытання расіян 28 снежня 2008 года быў абраны «Імам Расіі». І заслужана! Абаронца Паўночна-Заходняй Русі ад лаціняў адначасова дарагі расіянам у якасці архітэктара руска-ардынскага альянсу.

Без вайны якое ж развіццё?

Спадзяюся, чытачы не пакрыўдзяцца на маю спробу апраўдаць святога князя Аляксандра Неўскага, вызначанага рашэннем Патрыярха Маскоўскага і ўсяе Русі Кірыла ў 2016 годзе на ролю нябеснага апекуна Сухапутных войскаў Расійскай Федэрацыі. Тых самых войскаў, якія з 24 лютага вызваляюць «не чужую нам Украіну» ад нацыстаў.

У чым тут праблема? Праблема ў выкарыстанні сучасных крытэраў пры ацэнцы палітыкаў мінулага, і наогул самой мінуўшчыны ў цэлым. У часы князя (1221–1263)

уцаркоўленымі — гэта значыць тымі, хто рэгулярна ўдзельнічае ў набажэнствах і ў царкоўным жыцці і хто імкнецца жыць па-хрысціянску і падтрымліваць сацыяльныя стасункі ў межах сваёй царкоўнай абшчыны, — былі практычна ўсе, у той час як у нашы дні ў Беларусі і Расіі такіх людзей не больш за 3 працэнты.

Натуральна, што патрабаванне лаціняў змяніць праваслаўную веру на каталіцкую нашы продкі ўспрынялі як экзістэнцыйную пагрозу. Арда ж на веру не замахвалася. Больш за тое, у праваслаўнай царкве яна бачыла адну з умоваў свайго панавання і таму вызваліла царкву ад сплаты даніны.

Што ж да даніны, то ў тыя часы яе плацілі ўсе і заўсёды. Каму — пытанне другаснае. Дастаткова адзначыць, што пераход у каталіцтва аўтаматычна азначаў сплату папскай дзесяціны.

Аднак тое, што было натуральным у глыбокім Сярэднявеччы, выглядае недарэчным у нашы дні. Зноў звернемся да крамлёўскай метадычкі. Згодна з яе аўтарам, «сёння прадстаўнікі ўсіх народаў Расіі зноў з'ядналіся ў супрацьстаянні з бязбожнікамі дзеля абароны традыцыйных каштоўнасцяў і права сваіх дзяцей жыць у адпаведнасці з імі».

Адсюль вынікае нечаканая, але разам з тым рашучая выснова: «Як і хрышчэнне Русі, вайна ва Украіне закладвае дзяржаўныя асновы краіны — а таксама асновы развіцця Расіі на стагоддзі наперад».

Без вайны якое ж развіццё? Такое прызнанне дарагога вартае. Акабіхніхтнесумняваюся, аўтары запэўніваюць, што

гэта адбываецца дзякуючы «згуртаванню грамадства» вакол войска і «стратэгічнага курсу прэзідэнта»...

Усе беды ад калектывнага Захаду

Такая вось місія! Згуртаванне вакол арміі — адна з абавязковых умоў яе дасягнення. Маглі б згуртавацца вакол Акадэміі навук, але пра што гэта?

Згуртаванне вакол арміі без наяўнасці ворага — занятак, які можа мець мноства разбуральных наступстваў. Прыгадаем гарбачоўскую перабудову з яе «новым мысленнем». Перакваліфікацыя ЗША з ворага ў партнёра дэмаралізавала войска, што падкінула ладную вязанку галля ў вогнішча, на якім сінім полымем згарэў СССР.

Аўтары дапаможніка пра гэта памятаюць: усе беды — ад калектывнага Захаду, які ўпэўнены ва ўласнай выключнасці.

...Адназмэтаў «спецоперацыі» — «барацьба з бязбожнікамі». Белым і пухватым воінам святла, воінам-вызваліцелям аўтары метадычкі супраць-пастаўляюць «гвалтаўнікоў, разбойнікаў і забойцаў», свабодных ад якіх-небудзь маральных абавязкаў.

За намі праўда. А ў чым яна, брат? Кандыдат гістарычных навук (глядзі пачатак артыкула) яе даходліва растлумачыў: «Мы выходзім на прастор, а яны сыходзяць з гістарычнай сцэны раз і назаўсёды».

І запярэчыць тут цяжка. «На прастор, на шырокі прастор». Класік як у ваду глядзеў.

(скарочана)

Сяргей Нікалюк
novychas.online

ДВА ВЫБОРА: КАПИТУЛЯЦИЯ ИЛИ ОБЪЯВЛЕНИЕ МОБИЛИЗАЦИИ

У Путина осталось всего два выбора: капитуляция или объявление мобилизации. Телеграм-канал Родина слонов — о начавшейся войне ресурсов, в которой Россия заведомо является слабой стороной. Показательное поздравление Украины с днем независимости ясно говорит, что Лукашенко уже не верит в победу России.

— Попытка Путина предложить Зеленскому заморозку конфликта через Эрдогана провалилась на прошлой неделе: Зеленский твердо заявил, что переговоры с Россией возможны только в том случае, если российские войска покинут все украинские территории, включая Крым. Т.е. Украина готова обсуждать с Россией только условия капитуляции.

Последним гвоздем в крышку путинской идеи заморозки конфликта стало заявление Турции о том, что передача Крыма Киеву должна быть основой соглашения между странами. Таким образом, единственная страна, готовая выступить посредником между Россией и Украиной, также настаивает на восстановлении территориальной целостности Украины в границах 1991 г.

Надежды на успех газового шантажа такжетают: Германия уже твердо заявляет о невозможности восстановления газовых отношений с Россией, т.к. она более не может восприниматься как надежный поставщик энергоресурсов. Европа между тем существенно опережает установленные ею же самой требования по темпам заполнения газовых хранилищ: уровень заполнения хранилищ уже составляет более 77,4%, и продолжает стремительно расти, несмотря на жаркое и засушливое лето, и, вероятно, достигнет 100% к концу октября.

Новый, рекордный по объему, пакет военной помощи США Украине, носящий подчеркнуто среднесрочный характер, говорит о том, что военная поддержка Украины со стороны Америки имеет

конечную цель — обеспечить Киеву победу над противником. Это является сигналом как для России, так и для Европы.

Путин должен понять, что началась война ресурсов, в которой Россия заведомо является слабой стороной. Запуск Кремлем слухов о том, что он готовится к долгой войне, является разговором в пользу бедных — у России нет ресурсов на долгую войну.

Европа же, в первую очередь Германия, должна понять, что США не прекратят военную поддержку Украины даже если Германии очень захочется получить этой зимой газ из России. Германия сама создала проблему своей зависимости от Газпрома, и сама должна предпринять усилия, чтобы эту проблему решить. При этом Германии не с руки возражать США: Америка сделала в этом году максимально много для того, чтобы обеспечить Европу энергоресурсами, став одним из ее крупнейших поставщиков нефти (в т. ч. за счет стратегических запасов) и сжиженного газа.

Информация о том, что российская

армия испытывает дефицит живой силы и ей нужна мобилизация, без которой армия скоро начнет утрачивать военный потенциал, широко гуляет по телеграм-каналам, включая около кремлевские...

После провала попытки переговоров о заморозке военных действий у Путина осталось всего два возможных выбора: мобилизация ради последней попытки победить, или капитуляция. Учитывая, что Путин никогда не отступает, нет сомнений в том, какой он сделает выбор.

Однако пока общество к мобилизации не готово. Причиной спокойствия, вероятно, является предстоящий единый день голосования.

Несмотря на полный контроль над процессом выборов, Путин их по-прежнему боится, т.к. именно выборы, даже фиктивные, очень часто являются точкой бифуркации в авторитарных режимах, а значит народ перед выборами тревожить нельзя. Однако после них, вероятно, нас ждет изменение риторики и подготовка к решению о мобилизации.

gazetaby.info

УКРАЇНА-БЕЛАРУСЬ

«НАС НЕ АДДАДУЦЬ ПУЦІНУ ЯК РАЗМЕННУЮ МАНЕТУ»

Экс-кандыдат у прэзідэнты Аляксандр Мілінкевіч у інтэрв’ю «Філіну» тлумачыць, чаму Украіна пераможа ў вайне, і разважае пра пасляваенны лёс Беларусі.

— *Беларусь прызналі краінай-суагрэсарам. Ужо сёння гучаць размовы пра будучыя рэпарацыі, пра неабходнасць прынесці прабачэнні ўкраінцам, незалежна ад таго, ці ўсе беларусы падтрымліваюць уварванне ва Украіну.*

Пры гэтым, як падаецца, мала гаворыцца пра пасляваенную будучыню нашай краіны. На вашу думку, якімі могуць быць сцэнары для Беларусі як дзяржавы? Натуральна, варыянтаў тут можа быць мноства. Узалежнасці і ад таго, хто пераможа ў гэтай вайне.

— Складана рабіць прагнозы ў нашай сённяшняй палітыцы. І тым больш адносна вайны Расіі з Украінай, ад якой сёння залежыць лёс Беларусі. Калі б перамагла Масква, у нас не было б шанца на самастойную дзяржаву.

Але я ведаю, што ўкраінцы ўжо ні ў якім выпадку не вернуцца ў «русский мир». І ніколі не захочуць у Савецкі Саюз, пра аднаўленне якога марыць Пуцін. Перш за ўсё, дзякуючы сваёй украінскай ідэнтычнасці, якая так моцна адраділася за апошнія дзесяцігоддзі.

Па-першае. Украіна зрабіла свой геапалітычны выбар, яна цвёрда ведае, куды ідзе і што будзе. Праводзіла крок за крокам дэмакратычныя рэформы, не ўсё яшчэ атрымалася, але сярод несумненых поспехаў — рэальнае мясцовае самакіраванне і стварэнне сучаснай арміі.

І ўсё ж сапраўднай гарантыяй невяртання ў мінулае ўкраінцам служыць адроджаная глыбокая нацыянальная самасвядомасць. На большасці тэрыторыі яны адраділі шырокае ўжыванне роднай мовы, у школах і ўніверсітэтах украінцы ўжо шмат гадоў вучаць не гісторыю расейскай імперыі, а сваю ўласную.

Нават тыя, што размаўляюць па-руску, ў большасці сваёй ужо разумеюць — мова з’яўляецца фундаментам ідэнтычнасці. І вось такую Украіну з моцным нацыянальным духам і годнасцю проста немагчыма паставіць на калені.

Можна забіваць украінцаў, але

перамагчы іх ужо ніхто не зможа. Крэмль шалее і аніж не ўцяміць, адкуль такі народны супраціў прыходу іхняга «светлага русскага мира».

Таму не выпадкова, што Пуцін так пасадзіў караўнай першускамоўныя ўкраінскія гарады. Бо для яго той жа Харкаў, ці Марыупаль — гэта гарады-збяднікі. Ён так разлічваў, верыў, што ўж тут сустрэнуць «старэйшага брата» з праславутымі кветкамі. Аказалася — не.

Гэта і нам вялікая навука. Калі хочам адстаяць незалежнасць Беларусі, то гістарычную і культурніцкую самасвядомасць нам штодзённа трэба стала фармаваць і ўзмацняць. І ўжо зараз, нягледзячы на ўнутраную антыбеларускую палітыку, бо імперскасць Расіі перажыве Пуціна і будзе нам пагражаць яшчэ доўга.

Па-другое. Украінцы не прызнаюць маскоўскую анэксію іх тэрыторыі, якая адбылася ў 2014-м. Яны абсалютна слухна адмаўляюцца пайсці на мірныя перамовы, нават калі вялікія дзяржавы старой Еўропы спрабуюць навязаць іх Киеву.

І робяць гэта асалютна слухна, бо мірнае жыццё прыйдзе да нашых паўднёвых суседзяў і да нас толькі тады, калі Расія цалкам прайграе вайну, вызваліць захопленыя землі і перастане быць імперыяй.

І якія мірныя дамовы могуць быць з цынічным агрэсарам, які бясконца хлусіць?

Ці будзе вайна доўгай, зараз залежыць ад хуткасці і колькасці паступленняў заходняй сучаснай зброі. З аднаго боку, Пуцін не толькі паспяхова ўкраінізаваў Украіну, але і амаль абсалютна кансалідаваў цывілізаваны свет супраць сябе.

З іншага, неадэкватнасць сённяшняга расійскага дыктатара і яго перыядычныя пагрозы ўжыць самую страшную зброю прымушаюць Запад асцярожна перадаваць суперсучасную баявую тэхніку Киеву, бо баіцца, што вайна выйдзе за межы Украіны і стане ядзернай.

Мы не ведаем, як будзе выглядаць

параза «русскага мира», ці ўсё скончыцца распадам Расіі, ці яе трансфармацыяй. Гэта невядома.

Трагічна, што лёс наш пакуль што ў меншай ступені залежыць ад нас саміх, дзякуючы ўсім гэтым Саюзным дзяржавам, АДКБ, сталінізацыі, мілітарызацыі, посткаланіяльным комплексам «малодшага брата» ды іншага, ад чаго Беларусь непазбежна пазбавіцца, як толькі стане вольнай.

Сапраўды, пра гэта ўсе гавораць — украінцы змагаюцца «за нашу і вашу свабоду». За сваю і за нашу незалежнасць, але і за свабоду Захаду таксама. І ён ужо робіцца лепшым, чым быў апошнім часам, бо ўсё больш вяртаецца да каштоўнасцяў, на якіх калісьці нарадзіўся. Дзякуючы Украіне.

— *Зразумела, што прагнозы ў такой сітуацыі рабіць надзвычай складана. І тым не менш, улічваючы тое, што і дагэтуль на Захадзе пераважае думка пра задачу Украінай часткі сваёй тэрыторыі ў абмен на спыненне вайны, ці ёсць нават гіпатэтычная магчымасць таго, што Беларусь аддадуць Пуціну ў якасці ваеннага трафея?*

— На шчасце, думаю, што не. ...

Але тое, што адбылося на Плошчы ў сакавіку 2006-га, калі больш за трыццаць тысяч выйшлі з пратэстам, нягледзячы на рэальныя пагрозы сілавікоў прызнаць гэты выхад тэарызмам, за які ў нас можа быць і смяротнае пакаранне.

Асабліва ўразіла моладзь, пратэстныя намеры гарадок з бел-чырвона-белымі сцягамі, са сцягамі Еўразвяза. Тызень на «Еўраныюс» галоўнай навіной была вольная Беларусь. Пасля той Плошчы, куды больш сціплай, чым два гады таму, ніхто больш у еўрапейскіх сталіцах такіх пытанняў не задаваў.

Наадварот, казалі: «Мы бачым, што вы, асабліва маладое пакаленне, хочаце жыць па-еўрапейску, у свабодзе, у незалежнасці. Мы з вамі».

Я ведаю, што пасля 2020-га ўсе разумеюць, што цяперашняя ўлада не прадстаўляе большасць беларусаў, якая цвёрда жадае годнага жыцця і хоча сама вызначаць свой лёс.

І многіх уразіў мірны характар пратэстаў. Ён моцна паспрыяў нашаму аўтарытэту. Хоць некаторыя кажуць, што

трэба было штурмаваць дзяржаўныя будынкі і браць уладу.

Не падзяляю такіх думкі, хаця б з той прычыны, што радыкальныя сцэнары ў нашай сітуацыі скончыліся б вялікай крывёй і ўвядзеннем расійскіх войскаў «для аказання братэрскай дапамогі ва ўмовах заходняй агрэсіі».

Шматтысячныя маніфестацыі 2020 года бароняць нас і сёння — цывілізаваны свет не будзе глядзець на Беларусь як на дзяржаву, а на беларусаў як на данаход, як то дэкларуе Пуцін. Нас не аддадуць як разменную манету, бо цяпер успрымаюць, як прыналежную да еўрапейскага свету краіну.

Але нават не толькі гэта адыгрывае ролю, гэта з большага такі абгрунтаваны сентымент. Вельмі важна і тое, што для бяспекі Еўропы прынцыпова, каб Пуцін нічога не выйграў у гэтай вайне.

Каб ён у гэтай вайне ўсё прайграў. Бо калі крамлёўскі дыктатар хоць бы часткова рэалізуе свае задумы і мэты, і далучыць Беларусь, ён на гэтым не спыніцца. Мы з’яўляемся сведкамі агоніі імперыі, якая жыве, пакуль пашыраецца, чаго нельга дапусціць.

На Захадзе сёння ўсе выдатна разумеюць. І я лічу гэта вялікім дасягненнем і перамогай 2020 года. Часта са смуткам кажуць: «У 2020-м мы так прыгожа ўсё зрабілі, увесь свет быў у захапленні ад нас. І вось бачыце, што зрабілася. А тут яшчэ і вайна, ды яшчэ з нашай тэрыторыі».

Для мяне тое, што адбылося ў 2020-м, гэта чарговы этап нашай рэвалюцыі. Іх было некалькі, гэта быў чарговы. І для нашага духу, для нашай веры вельмі важна разумець, што рэвалюцыя — гэта не абавязкова палітычны пераварот.

Змены ўлады не адбылося, бо яна ўжыла гвалт і зброю. Але не вырашыла ніводнай праблемы ў краіне, не запрапанавала ніякай перспектывы грамадству і паскорыла свой крах.

Пры гэтым, дзякуючы тым падзеям, адбыліся неверагодныя змены ў свядомасці беларусаў. Нарадзілася новая грамадзянская супольнасць і палітычная нацыя. Паўстае іншая, лепшая, мацнейшая, сучасная краіна...

(скарочана)

Сяргей Васілеўскі
ФІЛІН